

Exam. Code : 103204

Subject Code : 1124

B.A./B.Sc. 4th Semester

SOCIOLOGY (Social Change in India)

Time Allowed—2 Hours] [Maximum Marks—100

Note :—There are **Eight** questions of equal marks.
Candidates are required to attempt any **Four** questions.

1. Define evolution. Discuss elaborately 'Biological' and 'Social' evolution bringing out similarities and differences between the two.
2. Define social change. Describe its characteristics.
3. Why change is imperative ? Describe factors that resist change.
4. Is Westernization and Globalization synonymous ? How the forces of globalization has affected Indian society ?
5. How Law affects social change ? Have the legal enactments brought social change in women's status in India ?
6. Discuss secularization as a process of social change.
7. Dowry as a social menace still exists in Indian society ? Discuss.
8. Write in detail the problems of elderly especially during lockdown (Covid-19).

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :- ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹਨ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ।

1. ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। 'ਜੈਵਿਕ' ਅਤੇ 'ਸਮਾਜਿਕ' ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ।
2. ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
3. ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ? ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
4. ਕੀ ਪੱਛਮੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੈ ? ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ?
5. ਕਾਨੂੰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ? ਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ?
6. ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਜੋਂ ਧਰਮਨਿਰਪੇਖਤਾ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
7. ਸਮਾਜਿਕ ਖ਼ਤਰੇ ਵਜੋਂ ਦਾਜ ਅਜੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. ਲਾਕਡਾਊਨ (ਕੋਵਿਡ-19) ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :- ਆਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਨ੍ਹੀ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯਾਸ ਕਰਨਾ ਆਵਸ਼ਯਕ ਹੈ।

1. ਕ੍ਰਮਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਜ਼ਿਏ। 'ਜੈਵਿਕ' ਅਤੇ 'ਸਮਾਜਿਕ' ਕ੍ਰਮਵਿਕਾਸ ਪਰ ਵਿਸ਼ਟਾਰ ਸੇ ਚਰਚਾ ਕੀਜ਼ਿਏ ਜਿਸਸੇ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਭੀਚ ਸਮਾਨਤਾਏਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਸਮਨੇ ਆ ਸਕੇਂ।
2. ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਜ਼ਿਏ। ਇਸਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਏਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕੀਜ਼ਿਏ।
3. ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਯੋਂ ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ ? ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕੋਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕੀਜ਼ਿਏ।
4. ਕਯਾ ਪੱਛਮੀਕਰਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਣ ਪਰਯਯਵਾਚੀ ਹੈ ? ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਣ ਕੀ ਸ਼ਕਤੀਏਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਯਾ ਹੈ ?
5. ਕਾਨੂੰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ? ਕਯਾ ਭਾਰਤ ਮੇਂ ਸਹਿਲਾਏਂ ਕੀ ਸਥਿਤੀ ਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਾਯਾ ਹੈ ?
6. ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕੀ ਏਕ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਕੇ ਰੂਪ ਮੇਂ ਧਰਮਨਿਰਪੇਖਤਾ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।
7. ਦਹੇਜ ਏਕ ਸਮਾਜਿਕ ਖ਼ਤਰੇ ਕੇ ਰੂਪ ਮੇਂ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਮੇਂ ਅਭੀ ਭੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. ਲਾਕਡਾਊਨ (ਕੋਵਿਡ-19) ਕੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਸੇ ਬੁਜੁਰਗੋਂ ਕੀ ਸਮਸਯਾਏਂ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਵਿਸ਼ਟਾਰ ਸੇ ਲਿਖੋ।